

Olsztyn, 9 października 2017 r.

PS-VI.431.3.14.2017.KS

Pani
Barbara Sulima
Dyrektor Domu Nr 5 im. Janusza Korczaka
w Olecku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.894.2017 z dnia 27 września 2017 r. /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – delegatura Urzędu w Elku, w składzie:

1. Katarzyna Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku przy ul. Gołdapskiej 18 A/1. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 9 października 2017 r. i zakończono w dniu 11 października 2017 r. Przedmiotem kontroli była ocena stanu przestrzegania praw dziecka, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) - zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka/ Dom Nr 5/ kontrolowana jednostka - co oznacza: Dom Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku, ul. Gołdapska 18 A/1,
2. Centrum - co oznacza: Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku,
3. dyrektor/ dyrektor Centrum - co oznacza: Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku, panią Barbarę Sulimę,
4. regulamin/ regulamin organizacyjny – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku*,
5. mow - młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez placówkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Barbary Sulimy – Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku, które zapewnia kontrolowanej jednostce obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną. Kontrola oparta została o rozmowy przeprowadzone z dziećmi, analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez ww. oraz pedagoga i psychologa.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

1. Ustalenia dotyczące organizacji Placówki:

Dom Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi, prowadzoną przez Powiat Olecki, przeznaczoną dla 14 wychowanków (10 miejsc socjalizacyjnych i 4 miejsca interwencyjne). W dacie kontroli w *Rejestrze wychowanków* widniało 12 dzieci.

Działalność placówki określa *Statut Domu Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku* przyjęty Uchwałą nr XXXII/215/2013 Rady Powiatu w Olecku z dnia 30 sierpnia 2013 r., zmieniany Uchwałą Nr XI/54/2015 Rady Powiatu w Olecku z dnia 25 października 2015 r. oraz *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku* przyjęty Uchwałą nr 224/2017 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 12 września 2017 r. /**akta kontroli str. 3 - 49/**.

2. Ustalenia dotyczące przestrzegania w Placówce praw dziecka:

W ramach postępowania kontrolnego w dniu 9 października 2017 r. przeprowadzono rozmowy indywidualne z pięcioma obecnymi wychowankami Domu Nr 5 na temat przestrzegania ich praw. W przypadku jednego dziecka odstąpiono od badania ankietowego i przeprowadzono z nim swobodną rozmowę. Dwoje wychowanków odmówiło udziału w rozmowie z kontrolującymi. Z czworgiem wychowanków nie podjęto rozmów, z uwagi na następujące okoliczności:

- 3 dzieci - przebywało w internatach,
- 1 dziecko - przebywało w mow.

Wyniki przeprowadzonych rozmów spisane przez kontrolujących oraz ich podsumowanie i analiza ilościowa stanowią **akta kontroli str. 51 - 95**. Analizie poddano również dokumentację obecnych wychowanków placówki.

W toku kontroli dokonano oceny realizacji następujących praw dziecka:

Prawo do wypoczynku i zaspokojenia potrzeb rozwojowych – rozumiane jako prawo do czasu wolnego organizowanego zgodnie z potrzebami dziecka, oraz prawo do rozwoju zgodnie z potrzebami odpowiednimi dla etapu rozwojowego, w tym uczestnictwa w indywidualnych i grupowych zajęciach rekreacyjnych i sportowych (w placówce i poza nią), zgodnie z zainteresowaniami i wyborem dziecka.

Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora placówki oraz analizy przedłożonej dokumentacji **/akta kontroli str. 97/** ustalono, że dzieci dysponują czasem wolnym po zajęciach lekcyjnych oraz w weekendy i inne dni wolne od zajęć szkolnych, z wyłączeniem czasu przeznaczanego na odrabianie lekcji i naukę własną. W wyniku oględzin stwierdzono, że placówka posiada dwie sale gimnastyczne, własną siłownię, pracownię plastyczną, boisko i plac zabaw. Ponadto wychowankowie mają do dyspozycji stół do tenisa stołowego, rowery, deskorolki, hulajnogi, rolki oraz sprzęt sportowy, co umożliwia im aktywne i atrakcyjne spędzanie czasu wolnego.

W toku kontroli ustalono, iż placówka zapewnia wychowankom ciekawe formy spędzania czasu wolnego **/akta kontroli str. 99 – 105/**. Dzieci biorą udział w zajęciach plastycznych i sportowych (tenis stołowy, zbijak, fitness, piłka nożna), korzystają z siłowni. Poza tym dzieci uczestniczą w licznych konkursach, a także w zabawach i uroczystościach, takich jak m.in.: bałe karnawałowe, zabawy walentynkowe, pikniki, święto pieczonego ziemniaka, wieczór andrzejkowy, spotkanie wigilijne, festyn rodzinny. Ponadto chodzą na seanse filmowe do kina Mazur w Olecku, mają również nieograniczony dostęp do pływalni na hali LEGA.

Wychowankom placówki, w okresie objętym kontrolą, zorganizowano również: wyjazdy do Mikołajek do Parku Wodnego Tropikana i Białegostoku - do teatru i Parku Trampolin, 3-dniową wycieczkę do Kotliny Kłodzkiej, 2-dniową wycieczkę do Krakowa i Zatorza (Energylandia), dwie wycieczki do Warszawy (3 i 1-dniową), podczas których dzieci przebywały w Centrum Nauki Kopernik, Aquaparku, zwiedziły Muzeum Powstania Warszawskiego, Zamek Królewski oraz oglądały spektakl w teatrze Buffo. W okresie letnim dzieci uczestniczyły w spotkaniu integracyjnym wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, które odbyło się w Malinówce oraz wyjeżdżały na obozy.

Dzieci pytane o organizację czasu wolnego w placówce informowały, iż w czasie wolnym chodzą na spacer, na basen, do kina, oglądają telewizję, uczestniczą w zajęciach sportowych i organizowanych konkursach, a także wyjeżdżają w góry i nad morze.

Wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się na temat organizacji czasu wolnego w placówce. Ponadto wskazali, iż placówka umożliwia im rozwijanie pasji i zainteresowań.

Prawo do pomocy specjalistycznej – rozumiane jako prawo do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w radzeniu sobie z emocjami własnymi i innych osób, a także łagodzenia skutków separacji z rodziną.

Ustalono, iż w Centrum, w pełnym wymiarze czasu pracy, zatrudniony jest psycholog i pedagog **/akta kontroli str. 108/**. Czas pracy psychologa i pedagoga dostosowany jest do potrzeb dzieci, bowiem cztery dni w tygodniu pracują oni w godzinach popołudniowych.

Praca ww. specjalistów oparta jest o *Plan pracy pedagoga* i *Plan pracy psychologa* **/akta kontroli str. 109 - 117/**.

W placówce realizowany jest *Program działania w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy i kształtowania wartości prospołecznych wśród wychowanków Domów Dziecka im. Janusza Korczaka w Olecku na rok 2017* **/akta kontroli str. 119 - 123/**, który obejmuje m.in. następujące obszary: zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa i ochrona przed krzywdzeniem, edukacja wychowanków w zakresie praw dziecka oraz ochrony

przed zagrożeniem przemocą i wykorzystywaniem, kształtowanie umiejętności społecznych, promocja zdrowia, profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych oraz zdrowia psychicznego.

W zajęciach organizowanych w ramach ww. programu biorą udział wychowankowie Domów im. Janusza Korczaka w Olecku, w tym również dzieci z Domu Nr 5 /**akta kontroli str. 125/**.

Psycholog i pedagog prowadzą dla wychowanków również zajęcia indywidualne /**akta kontroli str. 127 – 129/**.

Praca psychologa w dużej mierze ma charakter diagnostyczny, profilaktyczny i terapeutyczny. Ponadto wychowankowie korzystają również ze wsparcia oraz poradnictwa psychologicznego.

Pedagog w ramach swoich obowiązków prowadzi zajęcia profilaktyczne, korekcyjno – kompensacyjne, socjalizacyjne i psychoedukacyjne, wspiera wychowanków w rozwiązywaniu bieżących problemów oraz udziela pomocy w nauce.

Wyżej wymienieni specjaliści swoją pracę dokumentują w „Dzienniku zajęć psychologa/ pedagoga”.

Każdy wychowanek posiada diagnozę psychofizyczną sporządzoną przez pedagoga i psychologa /**akta kontroli str. 131 - 133/**, o której mowa w § 14 ust.1 ww. rozporządzenia. Diagnozy aktualizowane są co trzy lata, zgodnie z zarządzeniem dyrektora Centrum nr 15/2014 z dnia 3 grudnia 2014 r. /**akta kontroli str. 135/**.

Poza tym ww. specjaliści, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, prowadzą dla każdego dziecka arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych /**akta kontroli str. 137 - 139/**.

W dokumentacji pedagoga i psychologa znajdują się *Karty udziału w zajęciach specjalistycznych – z opisem*, prowadzone dla każdego wychowanka, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 3 wyżej wskazanego aktu prawnego /**akta kontroli str. 141 - 143/**.

Podczas rozmów wszyscy wychowankowie wskazali, że zawsze mogą liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w placówce. Informowali również, iż z takiej pomocy korzystają. Na pytanie kontrolujących, z kim mogą porozmawiać o swoich sprawach osobistych, wychowankowie najczęściej wskazywali: wychowawców, pedagoga i psychologa. Wychowanków pytano również, czy po opuszczeniu placówki będą mogli liczyć na pomoc i wsparcie pracowników placówki. Trzej dzieci podało odpowiedź twierdzącą. W dwóch przypadkach, z uwagi na wiek dzieci, odstąpiono od zadania wyżej wskazanego pytania.

Prawo do życia bez przemocy – rozumiane jako prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdą, zaniedbaniem lub złym traktowaniem, zarówno ze strony rówieśników, jak i dorosłych, stosowania wobec dziecka pozytywnej dyscypliny oraz prawo do pomocy w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami zarówno na terenie placówki, jak i poza nią.

W wyniku analizy regulaminu organizacyjnego ustalono, że zawiera on katalog nagród oraz kar stosowanych w placówce. Zgodnie z §22 pkt 5 regulaminu wychowankowie mają prawo odwołać się do dyrektora od otrzymanej kary, którą uważają za niesłuszną. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, iż żaden z wychowanków, w okresie objętym kontrolą, nie korzystał z takiej możliwości.

W toku oględzin placówki stwierdzono, iż na tablicy ogłoszeń umieszczonej w korytarzu, przy pokoju dyrektora Centrum, znajduje się numer telefonu do Rzecznika Praw Dziecka, z którego dzieci mogą skorzystać w sytuacji poczucia krzywdy.

Wszystkie dzieci podczas indywidualnych rozmów z zespołem inspektorów informowały, że wiedzą za co mogą być nagrodzone, a za co ukarane. Wychowankowie pytani o najczęściej stosowane nagrody wskazywali: wyższe kieszonkowe, nagrody rzeczowe, słodycze oraz pochwały. Wśród kar wymieniali: niższe kieszonkowe, ograniczenie czasu wyjścia poza placówkę, zakaz korzystania z komputera, dodatkowy dyżur.

Żadne z dzieci, w rozmowach z kontrolującymi nie potwierdziło, aby poczuło się poniżane lub upokarzane, czy doświadczyło przemocy fizycznej ze strony pracowników placówki. Wychowankowie nie potwierdzili również stosowania przemocy fizycznej wobec innych dzieci.

Wszyscy wychowankowie informowali, iż wychowawcy zawsze reagują w przypadku bójki pomiędzy nimi lub użycia przemocy. Dzieci na pytanie w jaki sposób wychowawcy pomagają rozwiązywać spory/kłótnie między wychowankami, najczęściej wskazywały rozmowę. Na pytanie o sposób rozwiązywania sporów/konfliktów między wychowawcą a wychowankiem, czworo dzieci odpowiedziało, iż takich sytuacji nie było. Jedno dziecko nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Dzieci pytano również, czy zdarza się, aby wychowawcy lub inni pracownicy placówki używali wulgarnych słów w ich obecności, czemu wszystkie zaprzeczyły. Wszyscy wychowankowie podczas rozmów z osobami kontrolującymi poinformowali, iż nie było sytuacji, aby w ramach kary nie mogli odwiedzić domu rodzinnego, czy nie otrzymali kieszonkowego.

Prawo do nauki - rozumiane jako prawo do wsparcia w realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, pomocy w odrabianiu lekcji, zapewnienia zajęć wyrównawczych i innych rozwijających wiedzę i umiejętności.

Wychowankowie, zgodnie z informacją dyrektora /akta kontroli str. 107-108/ realizują obowiązek szkolny na następujących etapach edukacyjnych:

- szkoła podstawowa - 6 osób,
- szkoła gimnazjalna - 3 osoby (w tym 2 w OHP),
- zasadnicza szkoła zawodowa - 2 osoby (w tym 1 w szkole przysposabiającej do pracy),
- technikum – 1 osoba.

Analiza kart pobytu wychowanków, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, w zakresie sporządzonych informacji o przebiegu kontaktów ze szkołą, do której uczęszcza dziecko oraz jego nauki szkolnej, nie wykazała nieprawidłowości /akta kontroli str. 145 - 148/.

Podczas rozmów z zespołem inspektorów wszystkie dzieci potwierdziły, iż posiadają niezbędne podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Na pytanie skierowane do wychowanków, kto pomaga im w odrabianiu lekcji, wszyscy wskazali wychowawców. Troje dzieci poinformowało, iż w przypadku trudności w nauce, ma możliwość skorzystania z korepetycji.

Prawo do zaspokojenia potrzeb zdrowotnych – rozumiane jako zapewnienie dziecku dostępu do odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz opieki w trakcie choroby.

Dzieci przebywające w placówce objęte są podstawową opieką medyczną lekarza rodzinnego w Poradni „Olmedica” w Olecku przy ul. Gołdapskiej 1.

Wychowankom zapewnia się również opiekę poradni specjalistycznych t.j.: okulistycznej (7 dzieci), rehabilitacyjnej (1 dziecko), laryngologicznej (1 dziecko), kardiologicznej (1 dziecko), zdrowia psychicznego (5 dzieci), neurologicznej (1 dziecko), alergologicznej (2 dzieci) /akta kontroli str. 107-108/.

W toku kontroli ustalono, iż w Centrum zatrudniona jest pielęgniarka, która swoje obowiązki wykonuje w pełnym wymiarze czasu pracy.

W indywidualnej teczce każdego wychowanka znajduje się dokumentacja medyczna t.j.: karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki badań oraz karta zdrowia dziecka, w której odnotowywane są konsultacje lekarskie wraz z zaleceniami.

Dokumentacja medyczna dzieci zawiera również *Kartę podawania leków*, w której ujmuje się informacje dotyczące leków zleconych przez lekarza /akta kontroli str. 149 - 152/.

W wyniku analizy karty pobytu, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, stwierdzono, iż zawierają one informacje o lekach podawanych dziecku oraz informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym szpitalu psychiatrycznym /akta kontroli str. 145 - 148/.

Wszyscy wychowankowie w rozmowach z kontrolującymi wskazali, że w przypadku problemów zdrowotnych zawsze udzielana jest im stosowna pomoc i realizowane są zalecenia lekarskie. Żadne z dzieci nie potwierdziło, aby wychowawcy lub inni pracownicy placówki palili papierosy w ich obecności. Wszyscy pytani wychowankowie zaprzeczyli również, aby wychowawcy w celu wyciszenia wychowanka podawali mu leki uspokajające.

Prawo do poszanowania tożsamości religijnej rozumiane jako prawo do poszanowania środowiska religijnego dziecka, z którego się wywodzi oraz wychowania religijnego i praktyk religijnych zgodnych z tradycją i wyznaniem jego rodziny oraz zgodnie z jego wolą.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, iż wszyscy wychowankowie przebywający w placówce są wyznania katolickiego. Dzieci przystępują do sakramentów świętych oraz przestrzegają tradycji związanej z obchodzeniem świąt.

Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy indywidualne, poinformowali, iż do Kościoła chodzą dobrowolnie i swobodnie mogą realizować swoje praktyki religijne.

Prawo do bezpieczeństwa socjalnego – rozumiane jako prawo do: wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych i zdrowotnych dziecka, zaopatrzenia w odzież i obuwie dostosowane do jego gustu, potrzeb i warunków pogodowych, wyposażenia w środki higieny osobistej oraz kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż wysokość zaliczek na zakup artykułów spożywczych, chemicznych oraz odzieży dla wychowanków oraz sposób ich rozliczania uregulowane zostały zarządzeniami nr 1/2016 z dnia 04.01.2016 r. i nr 1/2017 z dnia 02.01.2017 r. dyrektora Centrum /akta kontroli str. 153 - 163/.

Zaspokojenie potrzeb żywieniowych

Z informacji przekazanych przez dyrektora kontrolowanej jednostki wynika, że wszystkie posiłki przygotowywane są przez wychowanków pod nadzorem i z pomocą wychowawców. Na podstawie analizy przedłożonych jadłospisów ustalono, że uwzględniają one 4 posiłki dziennie t.j.: śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację /akta kontroli str. 165-

169/. Dyrektor poinformowała, iż w ramach drugiego śniadania dzieci, według swoich upodobań, zabierają do szkoły np. kanapki, słodkie bułeczki, napoje.

Podczas rozmów z kontrolującymi wszystkie dzieci poinformowały, iż posiłki spożywają w placówce oraz wskazały na nieograniczony dostęp do jedzenia i picia między głównymi posiłkami. Żaden z wychowanków nie wniósł zastrzeżeń co do ilości i jakości wyżywienia.

Zaopatrzenie w odzież i obuwie

Ustalono, że zakupy odzieży i obuwia dla każdego wychowanka dokonuje się co kwartał, na kwotę ok. 300,00 zł. Poza tym, w zależności od indywidualnych potrzeb dzieci, zaopatruje się je w odzież i obuwie na bieżąco.

Prowadzone dla wychowanków *Karty odzieżowe*, odzwierciedlają stan posiadanej odzieży oraz obuwia. Stan faktyczny odzieży podsumowuje się co pół roku. Ewidencji odzieży zniszczonej dokonuje się w *Zeszycie zniszczeń odzieży*, w formie protokołów.

Wychowankowie nie zgłaszali uwag w kwestii wyposażenia w odzież i obuwie. Wszyscy podkreślili, że mogą decydować o wyborze określonego asortymentu, zgodnie z własnym gustem.

Zaopatrzenie w środki higieny osobistej

Placówka wyposaża wychowanków w środki higieny osobistej oraz zapewnia środki czystości w zależności od potrzeb. Wydawane wychowankom środki do higieny osobistej i kosmetyki odnotowuje się w kartach znajdujących się w ich dokumentacji /**akta kontroli str. 171 - 172/**.

Zgodnie z ww. zarządzeniem dyrektora Centrum na zakup środków do higieny osobistej przeznaczają się ok. 40 zł miesięcznie dla jednego wychowanka.

Żadne z dzieci podczas rozmów z zespołem inspektorów nie zgłosiło zastrzeżeń w powyższym zakresie.

Wyposażenie w kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dziecko

Placówka zapewnia dzieciom kwotę pieniężną do własnego dysponowania, nie niższą niż 1 % i nie wyższą niż 8 % kwoty, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

Wysokość kwot ustalana jest co miesiąc przez dyrektora kontrolowanej jednostki, na podstawie listy sporządzonej przez wychowawców, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 10 Regulaminu oraz zgodnie z *Regulaminem przyznawania kieszonkowego wychowankom Domów im. Janusza Korczaka w Olecku* wprowadzonym Zarządzeniem nr 1/2014 Dyrektora Centrum z dnia 2 stycznia 2014 r. /**akta kontroli str. 173 - 175/**.

Odbiór kwoty pieniężnej do własnego dysponowania wychowankowie potwierdzają własnoręcznym podpisem /**akta kontroli str. 177/**. Każdorazowy przypadek obniżenia kieszonkowego jest pisemnie uzasadniany /**akta kontroli str. 178 i 180/**. Analiza list wypłat kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dziecko, w okresie objętym kontrolą, nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

W trakcie rozmów z kontrolującymi żadne z dzieci nie wniosło uwag w kwestii przyznawania kieszonkowego. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, iż regularnie (co najmniej raz w miesiącu) otrzymują kieszonkowe.

Prawo do regularnych kontaktów z rodziną - rozumiane jako prawo do regularnych kontaktów z członkami rodziny, w tym przede wszystkim z rodzicami - na terenie placówki,

w miejscach zamieszkania członków rodziny, jak i w sposób pośredni - poprzez kontakt telefoniczny lub elektroniczny, w tym przede wszystkim w dni wolne od nauki szkolnej oraz w trakcie ferii i wakacji, chyba, że sąd postanowi inaczej.

Placówka w ramach swoich zadań określonych w § 10 ust. 4 i 5 regulaminu organizacyjnego, umożliwia dzieciom kontakty z rodzicami i innymi osobami bliskimi oraz podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą wychowankowie urlopowani byli do domów rodzinnych w dni wolne od nauki szkolnej, w tym w weekendy, ferie, wakacje oraz święta. Osoby przejmujące opiekę nad dzieckiem podpisują stosowne oświadczenie o odpowiedzialności za jego życie i zdrowie /akta kontroli str. 181/. Pełnoletni wychowankowie podpisują oświadczenie o czasowym pobycie poza placówką, w którym zobowiązują się do powrotu do placówki w ustalonym terminie /akta kontroli str. 183/.

Rodzice i członkowie rodzin oraz osoby bliskie odwiedzają dzieci w placówce oraz uczestniczą w uroczystościach takich jak np.: urodziny, I Komunia Św. Ponadto wychowankom umożliwia się kontakt telefoniczny z rodzinami i osobami im bliskimi.

Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora kontrolowanej jednostki ustalono, iż w 2016 r. zorganizowany został festyn rodzinny dla wychowanków i ich bliskich, natomiast w 2017 r. piknik rodzinny p.n. *Rodzinnie. Radośnie. Razem.*

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia prowadzona w placówce dla każdego wychowanka karta pobytu zawiera opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku /akta kontroli str. 145-148/.

Wszelkie kontakty dziecka z rodzinami odnotowywane są w dokumencie p. n. *Kontakty z rodziną i osobami bliskimi dziecka* /akta kontroli str. 149-152/.

W rozmowach z osobami kontrolującymi żadne dziecko nie wniosło zastrzeżeń w powyższym zakresie.

Prawo do wyrażania opinii - rozumiane jako prawo do poszanowania podmiotowości dziecka poprzez branie pod uwagę jego zdania w sprawach, które go dotyczą oraz istnienia wypracowanych zasad uczestnictwa dzieci w podejmowaniu ważnych dla nich decyzji.

Zgodnie z zapisami § 14 ust. 2 pkt 9 regulaminu, dzieci przebywające w placówce mogą wyrażać swoje opinie w sprawach ich dotyczących. Zdanie wychowanków uwzględniane jest w kwestiach dotyczących ich przyszłości, wyboru szkoły, wyglądu pokoju, sposobu spędzania czasu wolnego, ubioru oraz ustalania dyżurów porządkowych, czy dyżurów w kuchni.

Dzieci mogą zgłaszać uwagi, propozycje i wyrażać swoje opinie na cyklicznie odbywających się spotkaniach wychowanków i wychowawców placówki. Przebieg ww. spotkań utrwalany jest w formie notatek, a potwierdzeniem udziału wychowanków i wychowawców w spotkaniach są ich własnoręczne podpisy na *Liście obecności* /akta kontroli str. 153-159/.

Wszystkie dzieci podczas rozmów z zespołem inspektorów wskazały, iż swobodnie mogą wyrażać własne poglądy oraz opinie w sprawach ich dotyczących, które są uwzględniane przez wychowawców.

Prawo do poszanowania prywatności - rozumiane jako prawo poszanowania tajemnicy korespondencji, posiadania własnych pamiątek i osobistych przedmiotów oraz zachowania przez pracowników placówki tajemnicy związanej z osobistymi informacjami przekazanymi przez dziecko, z wyłączeniem przypadków uzyskania informacji o naruszeniu prawa,

zagrożeniu zdrowia lub życia, jak również prawo do poszanowania intymności dziecka, w tym zapewnienia możliwości zamykania pomieszczeń przeznaczonych do czynności higienicznych i fizjologicznych.

W placówce obowiązuje *Procedura posiadania i korzystania z własnych urządzeń telekomunikacyjnych (telefonów, tabletów, laptopów itp.) przez wychowanków Domu nr 5 im. J. Korczaka w Olecku /akta kontroli str. 161/*. Wychowankowie mogą posiadać i korzystać z własnych urządzeń elektronicznych zgodnie z zasadami ujętymi w ww. procedurze.

Rodzice/opiekunowie prawni dzieci podpisują stosowne oświadczenie o zapoznaniu się z powyższą procedurą i wyrażeniu zgody na objęcie nią dziecka.

W dokumentacji wychowanków znajdują się oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych dzieci oraz pełnoletnich wychowanków dotyczące wyrażenia zgody na wykorzystanie wizerunku /akta kontroli str. 163/.

Wszystkie dzieci podczas rozmów z osobami kontrolującymi informowały, że mogą posiadać rzeczy będące ich własnością np. telefony komórkowe, tablety. Ponadto wskazały, że należące do nich rzeczy osobiste oraz prywatna korespondencja (sms-y, e-maile, wiadomości na facebooku) nie są kontrolowane przez pracowników placówki. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, iż mogą swobodnie, z zachowaniem poczucia intymności, korzystać z toalet i łazienek.

Na pytanie, czy opiekunowie pukają przed wejściem do pokoju, czworo dzieci odpowiedziało twierdząco, a jedno zaprzeczyło. Podkreśliło jednak, iż „nie przeszkadza mi to”. Żadne z dzieci nie wskazało, aby pracownicy obraźliwie komentowali ich pochodzenie, czy rozmawiali z niepowołanymi osobami o ich sytuacji rodzinnej bądź prawnej.

Prawo do informacji - rozumiane jako prawo dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze jego dobro.

Ustalono, iż wychowankowie znają swoje prawa i obowiązki, z którymi zostają zapoznani po przybyciu do placówki. Poza tym na grupowych spotkaniach z wychowawcami oraz na bieżąco przypominane są im obowiązujące zasady i kwestie dotyczące praw oraz obowiązków wynikające z zapisów regulaminowych /akta kontroli str. 153-155/.

Wszyscy wychowankowie w rozmowach z zespołem inspektorów wskazali, iż zapewnia się im dostęp do informacji poprzez media, Internet oraz książki. Poza tym potwierdzili, iż znają swoje prawa i obowiązki oraz zasady panujące w placówce.

Prawo do pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia - rozumiane jako prawo do zdobywania umiejętności niezbędnych w samodzielnym życiu, takich jak czynności samoobsługowe, załatwianie spraw urzędowych, korzystanie z usług, uczenia się ekonomii domowej, planowania czasu, obowiązkowości oraz rozwijania kompetencji i uprawnień zawodowych umożliwiających podejmowanie pracy zawodowej.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w placówce, zgodnie z § 14 pkt 7 regulaminu, podejmowane są działania mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, w tym m.in.: prowadzenia gospodarstwa domowego, dysponowania pieniędzmi, czy załatwiania spraw urzędowych. W ramach ustalonych dyżurów /akta kontroli str. 165/ wychowankowie, samodzielnie lub pod nadzorem i z pomocą wychowawców, dokonują niezbędnych zakupów, przygotowują posiłki, wykonują prace porządkowe

w mieszkaniu i na terenie wokół placówki. Podczas wykonywania swoich obowiązków uczą się m.in. obsługiwać podstawowy sprzętu AGD.

Wychowawcy oraz zatrudnieni w placówce specjaliści przekazują dzieciom niezbędne informacje dotyczące usamodzielnienia. Ustalono, że na rok przed osiągnięciem pełnoletności osoby usamodzielniane wskazują opiekuna usamodzielnienia oraz co najmniej na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia opracowują wspólnie z opiekunem indywidualny program usamodzielnienia, co jest zgodne z art. 145 ust. 2 i 4 ustawy.

Troje wychowanków podczas rozmów z osobami kontrolującymi potwierdziło, iż w placówce podejmowane są działania przygotowujące ich do samodzielnego życia poprzez naukę: gotowania, dokonywania zakupów żywnościowych i odzieżowych, prania odzieży, gospodarowania pieniędzmi oraz załatwianie spraw urzędowych, czy pozyskiwanie informacji w zakresie usamodzielnienia. Wszystkie pytane dzieci potwierdziły również, że wiedzą na jakich zasadach mogą pozostać w placówce po osiągnięciu pełnoletności. W przypadku dwojga dzieci odstąpiono od zadania powyższych pytań z uwagi na ich wiek (6 lat).

POZOSTAŁE USTALENIA

W grupie pytań dodatkowych wychowanków zapytano, czy zdarzały się sytuacje, że w placówce nie było wychowawcy sprawującego opiekę nad dziećmi, czemu wszyscy zaprzeczyli.

W toku kontroli ustalono, że w Domu Nr 5 prowadzi się indywidualną dokumentację dziecka, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, tj. plan pomocy dziecku /**akta kontroli str. 167-173**/. Analiza ww. dokumentów wykazała, że zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia, przy ich opracowaniu uwzględniane jest zdanie dzieci, co potwierdzają ich własnoręczne podpisy.

W kontrolowanej jednostce obowiązują procedury (**akta kontroli str. 175-179**), które mają na celu ułatwienie i ujednoczenie sposobów reagowania na sytuacje trudne wychowawczo, a tym samym udzielenie niezwłocznej pomocy wychowankom oraz zwiększenie bezpieczeństwa w placówce, a mianowicie:

- procedura postępowania w przypadku interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka,
- procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia placówki przez wychowanka lub nie powrócenia w terminie po usprawiedliwionej nieobecności,
- procedura postępowania w przypadku podejrzenia, iż wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

W wyniku oględzin Placówki stwierdzono, że dzieci mieszkają w pokojach 2 i 4-osobowych, wyposażonych w niezbędne meble, odpowiednio oświetlonych, których powierzchnia umożliwia im swobodne funkcjonowanie, w tym naukę. Wychowankowie mają zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków, wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku, miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych oraz łazienki z toaletami. Drzwi do pomieszczeń sanitarnych posiadają stosowne zabezpieczenia uniemożliwiające wejście innych osób. W związku z powyższym należy uznać, iż kontrolowana jednostka spełnia wymagania wskazane w §18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) przysługuje prawo do wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCĄ DIREKTORA
Wydziału Kultury i Sportu

Do wiadomości:

I. a/a

GLÓWNY SPECJALISTA

Katarzyna Stefanowska

GLÓWNY SPECJALISTA

Agnieszka Brzozowska

1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025